

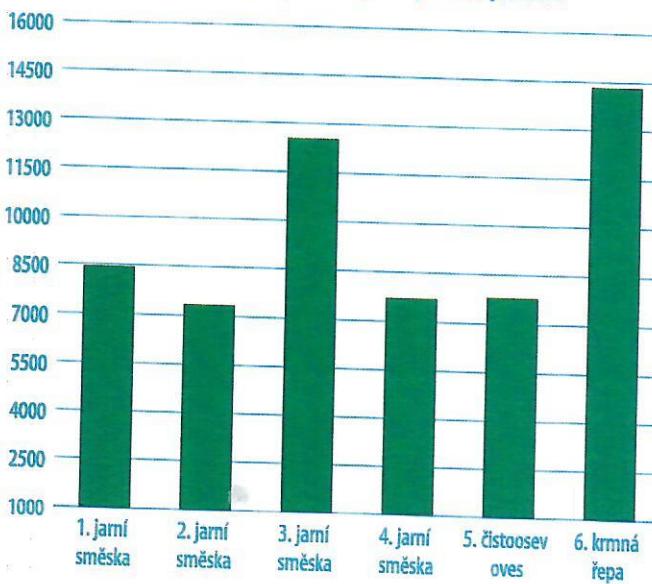
Ekologické i intenzivní plodiny pro bioplyn

Vzrůstajícím plochám obilnin sklízených v zeleném stavu napomáhá zvyšující se počet bioplynových stanic v zemi a také problémy související s vodní erozí. Ta vzniká ve velkém měřítku při pěstování kukuřice, která dosud tvoří hlavní složku „potravy“ bioplynové stanice. Kromě přímo sklízených ploch na zeleno nacházejí stále větší uplatnění senáže z porostů obilnin a luskovin. Vedle nejpoužívanějšího žita se ve větším měřítku využívá i oves, který dosahoval překvapivých výsledků i v našem firemním zkoušení. Mimo výnos bio-masy z hektaru je pro pěstitele, či provozovatele bioplynových stanic, důležitým faktorem i výnos (výtěžnost) plynu ze zaseté plochy. Velmi zajímavými se podle přesných výsledků z laboratorní bioplynové stanice ve společnosti SOS Skalice nad Svitavou jevily v roce 2015 následující kombinace:

- 1.) ozimá směska - žito Aventino, peluška Arkta a inkarnát Kardinal
- 2.) jarní směska – bob Merkur, oves Seldon
- 3.) jarní směska – pšenice Dafne, oves Obelisk
- 4.) jarní směska – pšenice Dafne, hráč Slovan, vojtěška Neptune
- 5.) čistosev oves setý - Atego

Odrůda Atego je nejpěstovanější odrůdou ovsy v ČR pro využití do BPS již předurčuje délka a pevnost stébla. I když je její porost nižší než většina hybridních odrůd žita, výnos hmoty je dán silnostěnným stéblem a poměrně vyšší hmotností laty oproti klasu.

Výnos bioplynu m³/ha podle plodin

Výhody pěstování obilnin formou GPS pro bioplynové stanice:

- lze je pěstovat na pozemcích, kde je podle nařízení GAEC vyloučeno nebo omezeno pěstování kukuřice
- sklizeň v první dekádě července zaručí včas připravený pozemek pro řepku ozimou (hlavně ve vyšších oblastech)
- snížení ploch kukuřice potencionálně ohrožených erozí
- přímá sklizeň možná i kukuřičným adaptérem (Kemper)
- nižší cena osiva
- minimální potřeba pesticidů
- sklizeň doporučujeme provádět v mléčně voskové zralosti

Intenzivní produkce šetrná k půdě

Mezi velmi intenzivní plodiny z hlediska produkce bioplynu z 1 tuny sušiny patří cukrová a krmná řepa. Pokud ovšem vezmeme v potaz dosahované hektarové výnosy, jednoznačně vítězí krmná řepa. Jestliže u cukrovek lze ve víceletém průměru počítat s nepřepončeným výnosem 73 tun/ha, pak standardní výnosy krmné řepy dosahují úrovně 100 – 130 t/ha při mechanizované sklizni. Výnos sušiny z hektaru přesahuje 20 t/ha, cukernatost se pohybuje na úrovni 12,5 – 13,5 % podle odrůdy. Mezi důležité faktory pro udržování půdy v dobrém stavu patří i to, že na rozdíl od kukuřice zůstává na sklizeném poli ještě cca 40 tun chrástu, což kromě materiálu pro tvorbu humusu představuje ještě nejméně 100 kg dusíku.

V minulém roce uvedla firma Selgen na trh nové odrůdy polocukrovek od firmy Florimond Desprez. Červenou s názvem Ribambelle, žlutou Cagnotte. Obě jsou geneticky jednoklíčkové, vhodné pro mechanizovanou sklizeň a dosahují vynikající skladovatelnosti. V minulých letech právě tyto odrůdy našly uplatnění v bioplynových stanicích v Německu, Holandsku a Belgii. V těchto zemích je také na vysoké úrovni jejich skladování, praní a příprava k fermentaci. Používaná mechanizace je však již dostupná i v naší republice. Podrobněji se této problematice budeme věnovat na našich webových stránkách.